

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНА ПІДТРИМКА ПІДПРИЄМНИЦТВА
ACCOUNTING AND ANALYTICAL SUPPORT OF ENTERPRISES

УДК 657.012

doi: <https://doi.org/10.15330/apred.1.21.369-378>

Шкроміда Н.Я.

**ОБЛІК ПОДАТКІВ ТА КОРПОРАТИВНА ПОВЕДІНКА:
БІБЛІОМЕТРИЧНИЙ АНАЛІЗ**

Карпатський (Прикарпатський) національний
університет
імені Василя Стефаника,
Міністерство освіти і науки України,
кафедра обліку і оподаткування,
вул. Шевченка, 57, м. Івано-Франківськ,
76018, Україна,
тел.: (0342) 55-32-32,
e-mail: nadiya.shkromyda@pnu.edu.ua
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7170-2497>

Анотація. У статті здійснено детальне бібліометричне дослідження, спрямоване на вивчення розвитку наукового дискурсу, що поєднує проблематику обліку податків із корпоративною поведінкою платників податків у сучасному економічному середовищі. Обґрунтовано актуальність тематики з огляду на посилення глобальних викликів, трансформацію регуляторного простору та зростання ролі соціально-відповідальної поведінки бізнесу. Визначено, що облік податків та платежів за ними слугує не лише технічним інструментом фіскального адміністрування, а й елементом стратегічного управління, що формує імідж підприємства та репутаційний капітал у середовищі зацікавлених сторін.

У дослідженні використано методіку бібліометричного аналізу, що включає аналіз суспільного інтересу за допомогою Google Trends, систематизацію публікаційної активності у базі Scopus, а також побудову наукометричних карт за допомогою програмного забезпечення VOSviewer. Проведений аналіз засвідчив зростання наукової зацікавленості у тематиці обліку податків і корпоративної поведінки, проте виявлено недостатній рівень методологічної інтеграції між обліковими інструментами та поведінковими підходами в контексті корпоративної доброчесності бізнесу. Результати візуалізації дозволили виокремити чотири домінантні наукові кластери, що концентруються навколо обліку витрат, оподаткування в інтересах суспільства, фінансового аудиту і легалізації податків, а також соціальної відповідальності та сталого розвитку. Географічна структура публікаційної активності вказує на лідерство США, Китаю, Великої Британії та інших країн із високим рівнем інституційного і культурного розвитку. У ході дослідження встановлено, облік податків у поєднанні з поведінковими характеристиками бізнесу формує нову міждисциплінарну площину, яка потребує подальшої теоретичної розробки, удосконалення інструментарію аналізу та розвитку прикладних моделей. Особливої ваги набуває розробка обліково-аналітичного забезпечення, що дозволяло б адекватно відображати не лише податкові зобов'язання, а й відповідальну податкову поведінку підприємств.

Ключові слова: бухгалтерський облік, податки, оподаткування, корпоративна поведінка, звітність, бізнес, бібліометричний аналіз.

Shkromyda N.Ya.

**TAX ACCOUNTING AND CORPORATE BEHAVIOR:
A BIBLIOMETRIC ANALYSIS**

Vasyl Stefanyk Carpathian (Precarpathian) National

University,
Ministry of Education and Science of Ukraine,
Department of Accounting and Taxation,
Shevchenka str., 57, Ivano-Frankivsk,
76018, Ukraine,
tel.: (0342) 55-32-32,
e-mail: nadiya.shkromyda@pnu.edu.ua
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7170-2497>

Abstract. The article carries out a detailed bibliometric study aimed at studying the development of scientific discourse that combines the issues of tax accounting with the corporate behavior of taxpayers in the modern economic environment. The relevance of the topic is substantiated in view of the intensification of global challenges, the transformation of the regulatory space and the growth of the role of socially responsible business behavior. It is determined that accounting for taxes and payments under them serves not only as a technical tool of fiscal administration, but also as an element of strategic management that forms the image of the enterprise and reputational capital among stakeholders.

The study uses the methodology of bibliometric analysis, which includes the analysis of public interest using Google Trends, the systematization of publication activity in the Scopus database, as well as the construction of scientometric maps using the VOSviewer software. The analysis showed an increase in scientific interest in the topic of tax accounting and corporate behavior, but revealed an insufficient level of methodological integration between accounting tools and behavioral approaches in the context of corporate business integrity. The results of the visualization allowed us to identify four dominant scientific clusters, which are concentrated around cost accounting, taxation in the interests of society, financial audit and tax legalization, as well as social responsibility and sustainable development. The geographical structure of publication activity indicates the leadership of the USA, China, Great Britain and other countries with a high level of institutional and cultural development. The study found that tax accounting in combination with behavioral characteristics of business forms a new interdisciplinary plane that requires further theoretical development, improvement of analysis tools and development of applied models. The development of accounting and analytical support is of particular importance, which would allow to adequately reflect not only tax obligations, but also responsible tax behavior of enterprises.

Keywords: accounting, taxes, taxation, corporate behavior, reporting, business, bibliometric analysis.

Вступ. У сучасних умовах трансформації глобального економічного середовища, посилення регуляторного тиску та зростання соціальних очікувань від бізнесу, особливої ваги набуває взаємозв'язок між обліком податкових платежів підприємства та його корпоративною поведінкою. Податки є не лише інструментом фіскальної політики держави, а й важливим елементом ділової етики, що формує імідж компанії, її репутаційний капітал та довіру з боку зацікавлених сторін. У цьому контексті облік податків виступає не лише засобом виконання зобов'язань перед державою, а й стратегічним інструментом управління, який відображає підхід підприємства до забезпечення прозорості, доброчесності та соціальної відповідальності.

З огляду на зростаюче значення сталого розвитку, корпоративна поведінка в податковій сфері виходить за межі традиційного фінансового сприйняття, інтегруючи принципи етики, прозорості та відповідального управління. У таких умовах виникає потреба у комплексному дослідженні, яке б поєднувало бухгалтерські аспекти податкових зобов'язань з поведінковими характеристиками платників податків. Бібліометричний аналіз, як сучасний метод наукового оцінювання, дозволяє ідентифікувати ключові тенденції та дослідницькі напрями у сфері вивчення обліку податків і корпоративної поведінки.

Постановка завдання. Сучасні умови господарювання вимагають від підприємств не лише дотримання норм податкового законодавства, а й формування стратегічної моделі корпоративної поведінки, орієнтованої на прозорість, відповідальність і етичність у податковій сфері. Це зумовлює необхідність комплексного підходу до дослідження обліку податків як інструменту управління корпоративною відповідальністю та репутаційними ризиками. Незважаючи на наявність окремих досліджень, присвячених обліку податків або корпоративній поведінці, бракує системного бачення їхньої взаємозалежності в науковій площині.

У період підвищеної економічної турбулентності, спричиненої зокрема воєнним станом в Україні, динамічністю нормативного середовища та викликами цифровізації, актуалізується потреба у вивченні наукового інтересу до зазначеної тематики. Зокрема, важливо з'ясувати, якою мірою питання обліку податків інтегруються в контекст корпоративної поведінки в академічних дослідженнях, які країни формують наукове лідерство у цьому напрямі та як змінюється структура ключових понять у науковому дискурсі.

Проблематика обліку податків і податкового регулювання активно досліджується у сучасній науковій літературі з огляду на її ключову роль у забезпеченні економічної стабільності та фінансової дисципліни. Серед науковців, які досліджують ці аспекти, слід відзначити праці В.В. Муравського, присвячені удосконаленню обліку податків за допомогою комунікацій з фінансовою службою через налагодження двостороннього інформаційного обміну з використанням комп'ютерно-комунікаційної техніки [6]. У свою чергу Т.І. Долішня, досліджуючи податки та їх облікове відображення, рекомендує виокремлення центру податків і податкових платежів із метою вдосконалення організації управлінського обліку податків і податкових платежів на підприємствах. Цим самим авторка виділяє управлінський облік як основну складову інформаційного забезпечення управління господарською діяльністю підприємств [4].

На думку Н.І. Цегельник «... бухгалтерський облік в процесі формування податкових платежів дозволяє попереджувати ризики та забезпечувати визнання об'єктів оподаткування, здійснення оцінювання господарських операцій для створення інформаційних ресурсів про податкову базу і базу оподаткування» [8]. У своїх працях Ю.Ю. Мороз досліджує різноманітність підходів до джерел сплати податків. Згідно його тверджень, «... для віднесення тих чи інших податків на певне джерело сплати як з точки зору теорії, так і з точки зору працівників підприємств відповідальних за систему управління податковими платежами доцільно визнати об'єктами доходу суб'єктів господарської діяльності, доходи працівників і фінансовий результат» [5]. Водночас, питання, присвячені формуванню корпоративної поведінки бізнесу у контексті облікового відображення і звітності податків, практично не розкриваються у працях вітчизняних дослідників.

Метою даної статті є виявлення наукових закономірностей та визначення пріоритетних напрямів дослідження, що поєднують облік податків із поведінковими особливостями компаній, шляхом аналізу динаміки публікаційної активності, географії наукових досліджень та бібліографічних зв'язків на основі даних наукометричних баз.

У процесі досягнення поставленої мети використано сукупність загальнонаукових та спеціальних методів дослідження, що забезпечили комплексний і системний підхід до вивчення обліку податків у контексті корпоративної поведінки. Для аналізу динаміки суспільного інтересу до понять «податки», «облік податків», «tax», «tax accounting» використано аналітичний сервіс Google Trends, який надає доступ до агрегованих даних щодо частоти пошукових запитів у часовому та географічному розрізах. Це дозволило оцінити рівень актуальності досліджуваної тематики у масовій свідомості та визначити інформаційні піки інтересу. Водночас, застосовано метод

бібліометричного аналізу для виявлення закономірностей у публікаційній активності наукових праць на основі наукометричної бази Scopus. З метою візуалізації структури та інтенсивності бібліографічних зв'язків між ключовими термінами дослідження, залучено інструментарій програмного забезпечення VOSviewer. За його допомогою побудовано кластеризовану карту термінів, яка дозволила встановити домінантні теми наукових розвідок та їхній рівень інтеграції в загальному полі дослідження. Окрім того, застосовано методи порівняльного аналізу, узагальнення та систематизації для інтерпретації отриманих результатів, а також для формування висновків щодо еволюції наукової думки та виявлення перспективних напрямів подальших досліджень у сфері обліку податків і корпоративної поведінки платників.

Результати. Податки є основним інструментом державного регулювання економіки та соціальної сфери кожної країни. Через систему податків держава може стимулювати певні види діяльності, обмежувати інші, а також перерозподіляти доходи в суспільстві. Ефективна організація обліку податків є необхідною умовою для реалізації цих функцій, адже дозволяє уряду планувати бюджет та вживати заходів для підтримки економічної стабільності країни.

З позиції бізнесу належно організований облік податкових зобов'язань є не просто вимогою законодавства, а й необхідною умовою для успішного функціонування, адже податкове законодавство є динамічним і постійно змінюється, з'являються нові норми, правила та роз'яснення. Саме тому для бухгалтерів та управлінців підприємств вкрай важливо бути в курсі цих змін та забезпечувати відповідність обліку діяльності бізнесу чинному законодавству.

У ході проведеного дослідження з'ясовано, що інтерес до всіх податкових змін та їх облікового відображення має закономірний характер, пов'язаний з нестабільністю податкової системи в період воєнного стану. Достовірність облікових даних безпосередньо впливає на здатність підприємств приймати обґрунтовані управлінські рішення, виконувати зобов'язання перед державою та зберігати стабільність у складних умовах.

Водночас було встановлено, що тематика, яка інтегрує облік податків з корпоративною поведінкою платників, набуває дедалі більшої актуальності та формує визначені тенденції. Сьогодні корпоративна поведінка не обмежується лише фінансовими показниками, а включає також етичну сплату податків, стає важливим фактором репутації та довгострокової стійкості компаній. Бібліометричний аналіз може виявити як наукові дослідження пов'язують податковий облік з ширшими аспектами корпоративної відповідальності та відносин зі стейкхолдерами.

На першому етапі дослідження проаналізовано рівень суспільного інтересу до цих термінів шляхом дослідження частоти пошукових запитів як українською мовою «податок» і «облік податків», так і англійською «tax» та «tax accounting», що є прийнятими в міжнародному середовищі.

Для аналізу частоти пошукових запитів використано аналітичний інструмент Google Trends [2], який є відкритим сервісом компанії Google і дозволяє оцінити рівень інтересу до певних термінів на основі відносної частки запитів серед загального потоку пошукової інформації. Цей ресурс надає можливість простежити зміну популярності ключових слів у часовому та географічному вимірах, починаючи з 2004 року. З метою підвищення достовірності та релевантності дослідження обрано часовий інтервал з 2010 до 2024 року. Візуалізовані результати динаміки пошукової активності за ключовими словами «податки» та «облік податків» подано відповідно на рис. 1.

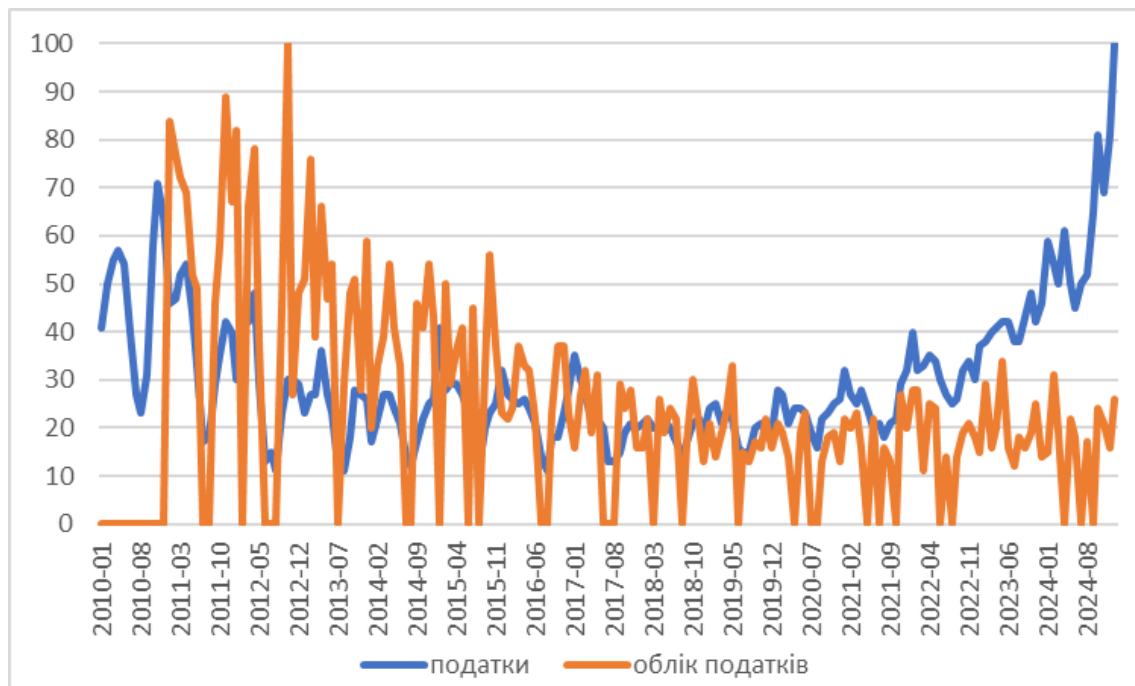

Рис. 1. Динаміка частоти запиту «податки» та «облік податків» в мережі інтернет за період 2010-2024 рр.

Fig. 1. Dynamics of search frequency for “податки” (taxes) and “облік податків” (tax accounting) on the Internet during 2010–2024

Джерело: побудовано за допомогою Google Trends [2].

Аналіз графічного відображення результатів (рис. 1) засвідчує, що рівень пошукової активності за термінами «податки» і «облік податків» українською мовою упродовж досліджуваного періоду має хвилюподібну тенденцію, варіюючись в середньому в межах 20-50 пунктів. Окрім того, спостерігаємо певне зростання запитів на початку та в кінці аналізованого періоду. Так, у період 2010-2012 рр. зростання пошукової активності зумовлене прийняттям та введенням в дію Податкового кодексу України, який упорядкував усі податкові норми в єдиному законодавчому акті, визначив нові правила оподаткування фізичних та юридичних осіб, запровадив нову систему адміністрування податків та електронну податкову звітність. У цей період також відбулася реформа ЄСВ та запровадження системи електронного адміністрування ПДВ [7]. У період 2022-2024 рр. простежується аналогічна ситуація, що пояснюється зростанням суспільного інтересу до змін податкового законодавства у період воєнного стану.

Водночас, динаміка за запитом «облік податків» має інший вигляд, де спостерігається спад показника за останні роки. Така ситуація є досить позитивною та пояснюється впровадження нових механізмів адміністрування податкових платежів та цифровізацією облікових процесів. У цей часовий період покращилася комунікації з податковими органами – цифрові платформи забезпечують швидкий і зручний доступ до інформації та підтримки від податкових органів, можливість подавати звітність онлайн значно заощадило час та ресурси платників податків, а також, що не менш важливо, автоматизовані процеси зменшують ймовірність помилок при заповненні форм податкової звітності [1].

Англomовний вимір динаміки пошукової активності за терміном «tax» і «tax accounting» має рівномірну тенденцію протягом аналізованого періоду, де пік зростання припадає на періоди складання і подання звітності (рис. 2).

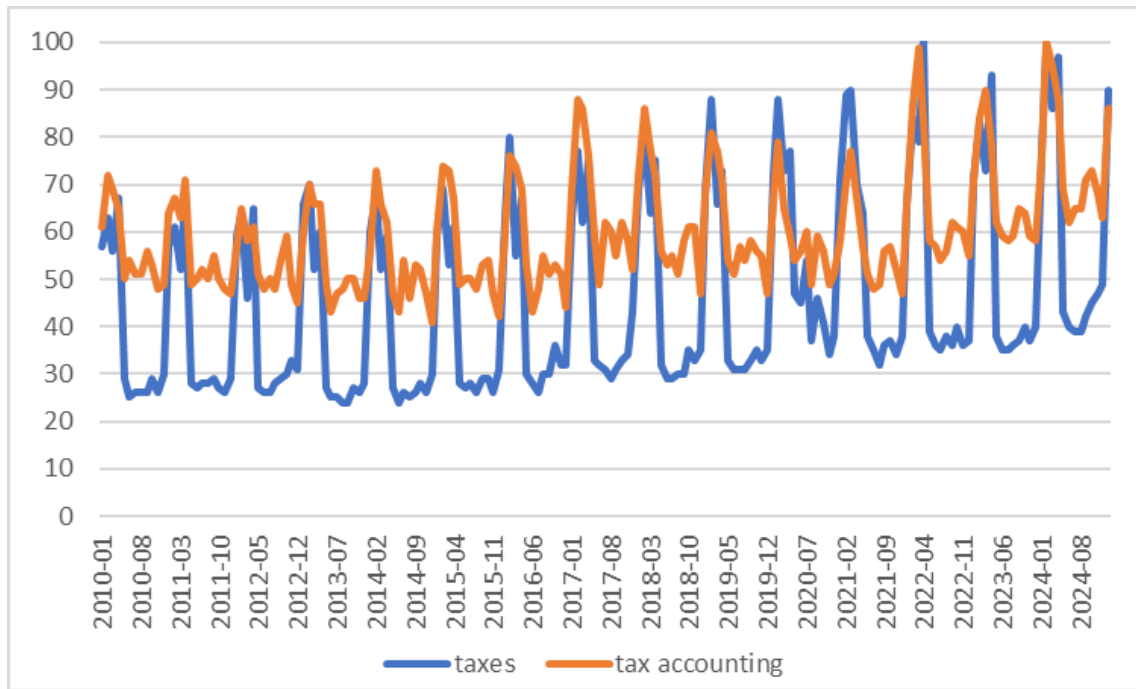

Рис. 2. Динаміка частоти запиту «taxes» та «tax accounting» в мережі інтернет за період 2010-2024 рр.

Fig. 2. Dynamics of search frequency for “taxes” and “tax accounting” on the Internet during 2010–2024

Джерело: побудовано за допомогою Google Trends [2].

На рис. 2 представлено динаміку пошукової активності за терміном «tax» і «tax accounting» англійською мовою, де можемо спостерігати, що упродовж усього досліджуваного періоду ця активність демонструє відносну стабільність із середніми коливаннями в межах 40-50 пунктів. Така сталість свідчить про тривалий та послідовний інтерес стейкхолдерів до даної тематики на міжнародному рівні, що підтверджує актуальні процеси міжнародної інтеграції світових економічних систем. Світ стає дедалі більш взаємопов'язаним. Зниження торговельних бар'єрів, розвиток транспорту та комунікацій роблять вихід на міжнародні ринки більш доступним та вигідним. Компанії прагнуть розширити свій ринок збуту, залучити нових клієнтів та збільшити доходи. В умовах зростаючої глобалізації національні податкові системи повинні адаптуватися до міжнародних норм і стандартів, щоб залишатися конкурентоздатними та ефективними.

Наступним етапом дослідження став аналіз наукових публікацій, що висвітлюють питання обліку податків та корпоративної поведінки платників. Для оцінки динаміки публікаційної активності було здійснено пошук у наукометричній базі даних Scopus [3], яка охоплює рецензовані академічні джерела світового рівня. Ключовими запитами для вибірки слугували терміни «tax», «tax accounting» та «corporate behavior».

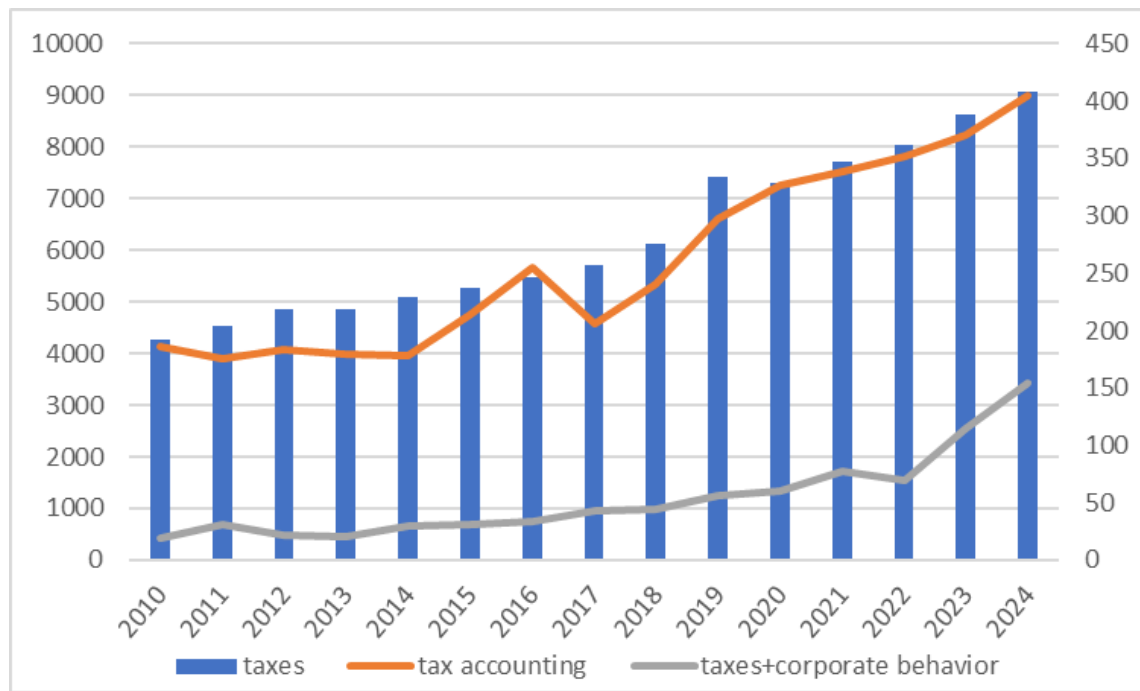

Рис. 3. Динаміка наукового інтересу за досліджуваною тематикою за період 2010-2024 рр. (кількість публікацій)

Fig. 3. Dynamics of scientific interest in the researched topic during 2010–2024 (number of publications)

Джерело: побудовано на основі бази даних Scopus [3].

Як свідчить аналіз (рис. 3), упродовж 2010-2024 років публікаційна активність у науковому просторі, що стосується обліку податків і корпоративної поведінки платників, демонструє чітку тенденцію до зростання. Так, кількість наукових праць, у яких використовується термін «taxes», зростає з 4279 публікацій у 2010 році до 9069 – у 2024 році. Для терміну «tax accounting» динаміка становила від 189 до 405 публікацій відповідно. У свою чергу, науковий інтерес за темою «taxes+corporate behavior» також характеризується приростом – з 19 до 154 публікацій.

Таким чином, за п'ятнадцятирічний період публікаційна активність за даними об'єктами дослідження зростає у кілька разів, що свідчить про сталу наукову зацікавленість у тематиці обліку податків та корпоративної поведінки платників. Дані результати є цілком обґрунтованими, оскільки корпоративна поведінка платників податків є складовою соціальної відповідальності бізнесу, згідно з якою компанії беруть на себе відповідальність за свій вплив на суспільство та навколишнє середовище. Це не лише про формальне виконання вимог законодавства, а й про добросовісну та відповідальну позицію компанії щодо сплати податків як важливого елементу її внеску в суспільство. Компанії з високим рівнем корпоративної поведінки в податковій сфері, як правило, мають кращу репутацію, менше податкових ризиків та сприяють створенню справедливішої та стабільнішої економічної системи, що відповідає цілям сталого розвитку.

Географічний аналіз публікаційної активності (рис. 4) засвідчує, що провідними країнами у сфері наукових досліджень, пов'язаних із обліком податків і корпоративною відповідальністю платників є США, Китай, Велика Британія, Німеччина, Австралія та Канада. Дані чітко вказують на домінування перших п'яти країн за кількісними показниками публікацій, що суттєво перевищують аналогічні показники інших держав.

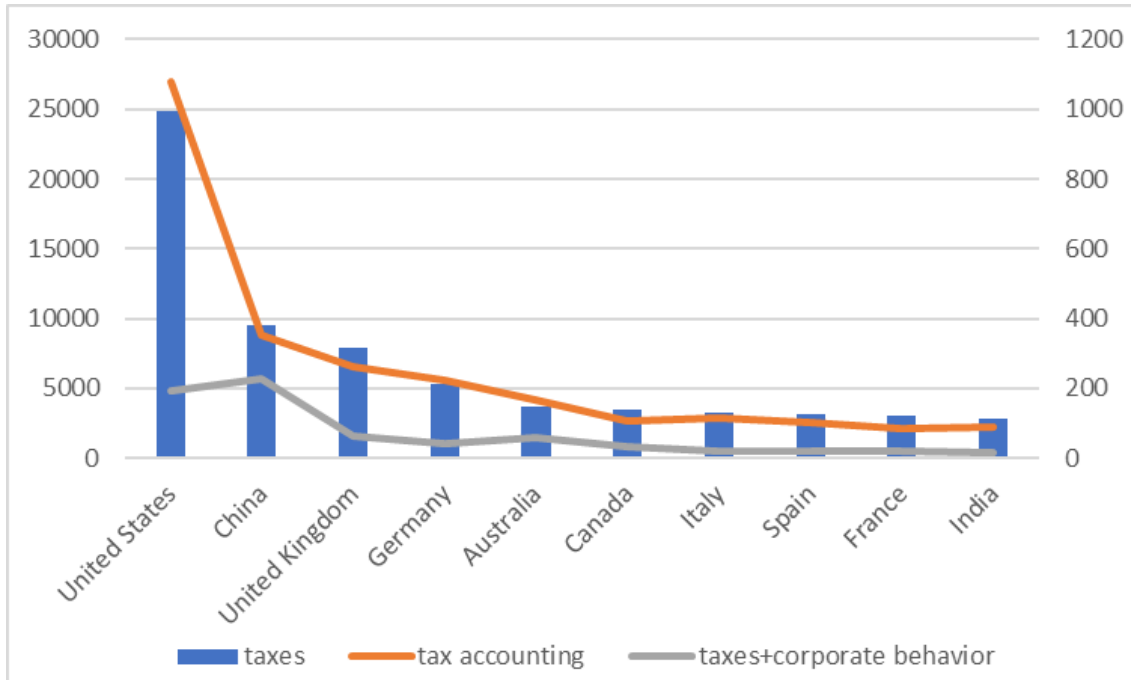

Рис. 4. Країни світу за кількістю публікацій за досліджуваною тематикою
 Fig. 4. Countries of the world by number of publications on the researched topic
 Джерело: побудовано на основі бази даних Scopus [3].

На третьому етапі дослідження було здійснено аналіз публікацій на тему «tax accounting», проіндексованих у базі даних Scopus, з подальшою візуалізацією результатів за допомогою програмного інструменту VOSviewer. Це дозволило дослідити бібліографічні зв'язки між обраними публікаціями за ключовими словами.

У результаті дослідження публікацій за допомогою VOSviewer було виокремлено 4 кластерів (рис. 5), що мають 57977 посилань між ключовими словами з загальною силою зв'язку 140155 пунктів.

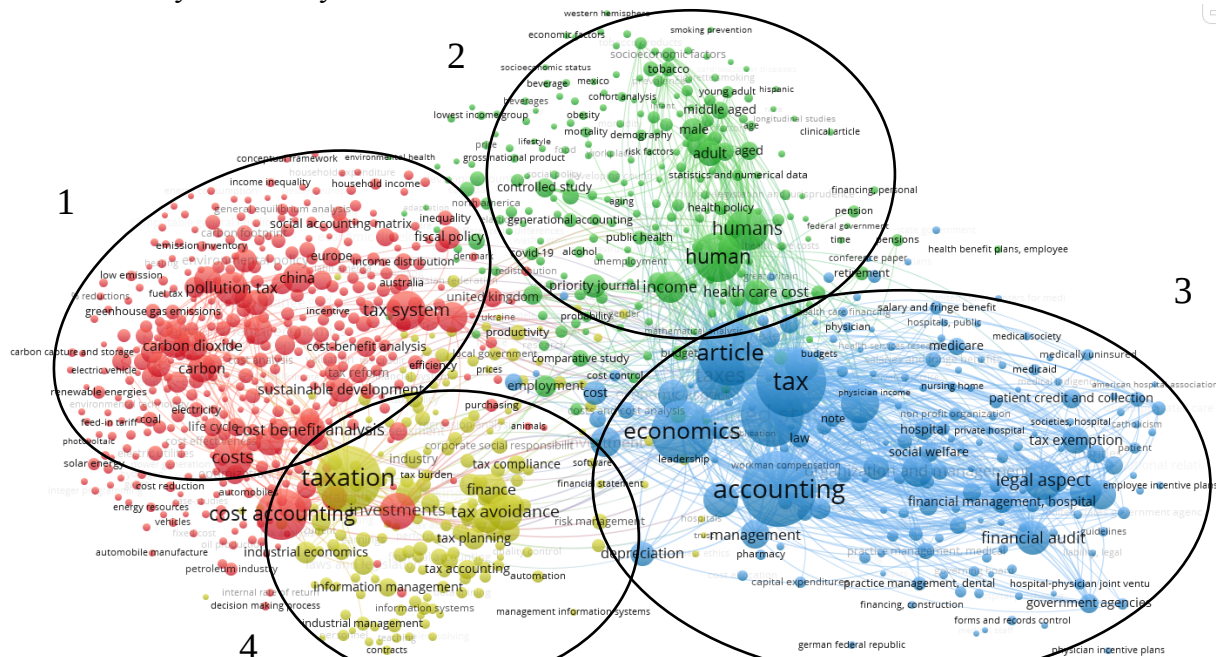

Рис. 5. Наукометрична карта вибраних публікацій за ключовими словами
 Fig. 5. Scientometric map of selected publications based on keywords
 Джерело: побудовано за допомогою VOSviewer на основі бази даних Scopus [3].

Найбільшим є перший кластер, який містить 418 елементів і складається з основних ключових слів, таких як витрати, облік витрат, податкова система, інвестиції, економічний аналіз, екологічний податок, сталий розвиток тощо. Другий за розміром кластер об'єднує 222 ключових слів, серед яких – людина, суспільство, гендер, дохід, вартість охорони здоров'я, зайнятість та ін. Третій кластер включає 181 елементів і містить ключові слова, як-от податок, податки, бухгалтерський облік, економіка, легалізація, фінансовий менеджмент, фінансовий аудит тощо. Четвертий кластер складається з 179 ключових слів, серед яких – оподаткування, ухилення від сплати податків, фінанси, прийняття рішень, корпоративна соціальна відповідальність, податкове планування та інші.

Як засвідчують результати візуалізації, найбільший за кількістю термінів кластер зосереджує ключові слова, що прямо стосуються бухгалтерського обліку податків та витрат, пов'язаних з їх сплатою. Це свідчить про відносну системність дослідження саме цієї складової у межах загальної проблематики. Водночас, у четвертому кластері позиціонування «корпоративної поведінки» у контексті податків відображає відносно незначний зв'язок з ключовими словами, що засвідчує про перспективність вказаного напрямку наукових досліджень. Це пояснюється зростанням ролі відповідального бізнесу у суспільстві, у тому числі виконання своїх податкових зобов'язань.

Таким чином, можна зробити висновок, що корпоративна поведінка бізнесу у сфері податків та обліку їх справляння ще не набула достатньої теоретичної та методологічної глибини. Це відкриває додаткові можливості для подальших наукових пошуків, спрямованих на формалізацію моделей корпоративної поведінки бізнесу, удосконалення системи обліку і звітності, а також розвиток відповідного інформаційного забезпечення для цілей ефективного управління податками.

Висновки. Проведене дослідження дозволило здійснити комплексну оцінку суспільного інтересу та наукової активності до проблематики обліку податків у контексті корпоративної поведінки платників. Результати аналізу динаміки пошукових запитів свідчать про періодичне зростання інтересу до податкової тематики, особливо в періоди значних законодавчих змін і соціально-економічної нестабільності, що підтверджує актуальність досліджуваного питання як у фаховому, так і в широкому інформаційному полі.

Бібліометричний аналіз на основі бази даних Scopus продемонстрував сталу тенденцію до зростання кількості наукових публікацій, що стосуються обліку податків і корпоративної поведінки, що засвідчує зростаючий інтерес академічної спільноти до цієї теми. Географічна структура публікаційної активності вказує на домінування науковців із країн з високим рівнем економічного розвитку та усталеною податковою культурою, таких як США, Китай, Велика Британія, Німеччина, Австралія та Канада.

Результати візуалізації бібліографічних зв'язків засвідчили наявність чітких наукових кластерів, серед яких домінують ті, що пов'язані з бухгалтерським обліком податків і витрат на їх оплату, в той час як аспекти корпоративної поведінки виявилися менш системно представленими. Це свідчить про недостатній ступінь інтеграції тематики корпоративної відповідальності у дослідження обліку податків, що формує перспективне поле для подальших наукових розвідок.

Таким чином, облік податків у поєднанні з поведінковими характеристиками бізнесу формує нову міждисциплінарну площину, яка потребує подальшої теоретичної розробки, удосконалення інструментарію аналізу та розвитку прикладних моделей. Особливої ваги набуває розробка обліково-аналітичного забезпечення, що дозволяло б адекватно відображати не лише податкові зобов'язання, а й відповідальну поведінку бізнесу.

1. Gnatiuk T., Shkromyda V., Shkromyda N. Digitalization of Accounting: Implementation Features and Efficiency Assessment. *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*. 2023. № 10 (2). P. 45-58. DOI: <https://doi.org/10.15330/jpnu.10.2.45-58>.
2. Google Trends. URL: <https://trends.google.com/trends/> (дата звернення: 05.04.2025).
3. Scopus. URL: <https://www.scopus.com/> (дата звернення: 05.04.2025).
4. Долішня Т.І. Облік податків та податкових платежів: управлінський аспект. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»*. 2018. № 9 (37). С. 180-184.
5. Мороз Ю.Ю. Облік податкових платежів підприємства. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2013. № 1 (25). С. 196-206.
6. Муравський В.В. Удосконалення обліку податків і зборів через налагодження ефективних комунікацій з фіскальною службою. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2015. № 3 (33). С. 183-195.
7. Податковий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 05.04.2025).
8. Цегельник Н. Облікове забезпечення та ризики формування бази оподаткування для обчислення податків в бізнесі. *Економіка та суспільство*. 2024. № 63. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-63-138>.

References

1. Gnatiuk, T., Shkromyda, V. and N.Shkromyda. "Digitalization of Accounting: Implementation Features and Efficiency Assessment." *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*. 2023. № 10 (2). P. 45-58, <https://doi.org/10.15330/jpnu.10.2.45-58>.
2. Google Trends, trends.google.com/trends/. Accessed 05 April 2025.
3. Scopus, www.scopus.com/. Accessed 05 April 2025.
4. Dolishna, T.I. "Accounting for taxes and tax payments: a managerial aspect." *Scientific notes of the National University "Ostroh Academy". Series "Economics"*, vol. 9 (37), 2018, pp. 180-184.
5. Moroz, Y.Yu. "Accounting for tax payments of an enterprise." *Problems of theory and methodology of accounting, control and analysis*, vol. 1 (25), 2013, pp. 196-206.
6. Muravsky, V.V. "Improving the accounting of taxes and fees through the establishment of effective communications with the fiscal service." *Problems of theory and methodology of accounting, control and analysis*, vol. 3 (33), 2015, pp. 183-195.
7. The Verkhovna Rada of Ukraine. Tax Code of Ukraine, zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text. Accessed 05 April 2025.
8. Tsegelnyk, N. "Accounting support and risks of forming the tax base for calculating taxes in business." *Economy and Society*, vol. 63, 2024, <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-63-138>.

Дата подання: 28.04.2025